

**ΠΡΟΑΓΩΓΙΚΕΣ ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ Β΄ ΤΑΞΗΣ
ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΕΝΙΑΙΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΤΡΙΤΗ 1 ΙΟΥΝΙΟΥ 2004
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ ΓΕΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ:
ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ
ΣΥΝΟΛΟ ΣΕΛΙΔΩΝ: ΤΕΣΣΕΡΙΣ (4)**

ΚΕΙΜΕΝΟ

Με μεγάλη **λύπη** διαπιστώνουμε τον τελευταίο καιρό ότι στην «ευρωπαϊκή μας χώρα» **εξαφανίζονται** πολλά αδέσποτα ζώα, των οποίων δε βρίσκουμε τα πτώματα. Θα μπορούσε κανείς με ευκολία να διαπιστώσει ότι εμείς εδώ στην ωραία μας πόλη έχουμε αναγάγει σε επιστήμη τις φόβες. Το δυσάρεστο είναι ότι αυτή η διαπίστωση αφορά όλη την επικράτεια, μιας και ακούμε συχνότατα τον τελευταίο καιρό από τα δελτία ειδήσεων ότι παρόμοια φαινόμενα αποτρόπαιων και φρικιαστικών πράξεων συμβαίνουν παντού. Αναρωτιόμαστε, λοιπόν, ποιοι είναι εκείνοι που το πράττουν. Τι, άραγε, προσπαθούν να επιτύχουν; Εν όψει, μάλιστα, των Ολυμπιακών Αγώνων, τέτοιου είδους ... κατορθώματα είναι φυσικό ότι δεν τιμούν την πατρίδα μας και το λαό μας.

Βεβαίως, αυτό που γνωρίζουμε όλοι είναι ότι τα πλάσματα αυτά δεν ευθύνονται που βρίσκονται στους δρόμους, χωρίς τροφή, χωρίς νερό, χωρίς να μπορούν να προστατευθούν από βροχή, κρύο, χιόνι κ.ά.

Η εγκατάλειψή τους αυτή χαρακτηρίζει μόνον εμάς: την έλλειψη της παιδείας, τη νοοτροπία μας αλλά και τη χαλαρότητα ή την ανυπαρξία νόμων. Τα ζώα πληρώνουν τις δικές μας ανεπάρκειες, μολονότι δε διαφέρουν σε τίποτε από τον οποιοδήποτε εγκαταλελειμμένο άνθρωπο, αφού πονάνε, διψάνε, κρυώνουν και πεινάνε το ίδιο.

Παρόλα αυτά, δεν είναι **επιθετικά** από τη φύση τους. Αυτό συμβαίνει μόνο, αν είναι πληγωμένα, πεινασμένα ή εάν έχουν σχηματίσει αγέλη. Η επιθετικότητα, όμως, αυτή μπορεί να περιοριστεί με τη στείρωση, αφού έτσι το ζώο ηρεμεί.

Μέσα σε όλον αυτόν τον καταιγισμό «κακών ειδήσεων» από όλη την Ελλάδα για δολοφονίες αδέσποτων και **δυστυχημένων** ζώων, να και μια καλή είδηση! Ένας δήμαρχος και το δημοτικό συμβούλιο αποφάσισαν να δείξουν ένα ανθρώπινο πρόσωπο και να υιοθετήσουν μια **πολιτισμένη** αντιμετώπιση του προβλήματος, συγκροτώντας και στηρίζοντας μια δημοτική Επιτροπή Προστασίας Ζώων.

Αυτή η Επιτροπή για την Προστασία των Ζώων, με την εθελοντική στήριξη και τη συμβολή όλων των φιλόζωνων, ξεκινά ένα πρόγραμμα που περιλαμβάνει σαφείς τρόπους αντιμετώπισης του προβλήματος των αδέσποτων. Άλλωστε, τα αδέσποτα είναι ζώα που ή «περίσσεψαν» από τους ιδιοκτήτες τους ή, απλώς, κάποια στιγμή τα βαρέθηκαν και τα πέταξαν.

Πρέπει, επομένως, όλοι να λάβουμε υπόψη μας ότι από τη στιγμή που θα υιοθετήσουμε ένα ζώακι, αυτό γίνεται μέλος της οικογένειας. Μια τέτοια στάση, άλλωστε, αρμόζει στην ανθρωπιά μας, στην ιστορία μας, στη χώρα μας που έδωσε τα φώτα της στον κόσμο.

Από τον Ημερήσιο τύπο (διασκευή)

φόλα: κομμάτι τροφής που περιέχει δηλητήριο και χρησιμεύει για θανάτωση σκύλων (Γ. Μπαμπινιώτη, Λεξικό της Νέας Ελληνικής Γλώσσας, Αθήνα, 2002², σελ. 1893).

A. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου σε 70-90 λέξεις.

Μονάδες 25

B.1. Να γράψετε στο τετράδιό σας τα γράμματα της **Στήλης Α** και δίπλα στο κάθε γράμμα τον αριθμό του «αστεριού» της είδησης από τη **Στήλη Β** που του αντιστοιχεί. (Δύο «αστέρια» της **Στήλης Β** περισσεύουν).

Στήλη Α	Στήλη Β
α. ... στην ωραία μας πόλη ...	1. σπανιότητα
β. ... εν όψει των Ολυμπιακών Αγώνων ...	2. συγκίνηση
γ. ... δεν τιμούν την πατρίδα μας και το λαό μας.	3. εγγύτητα
δ. ... βρίσκονται στους δρόμους χωρίς τροφή, χωρίς νερό ...	4. επικαιρότητα
	5. εκκρεμότητα
	6. συνέπειες

Μονάδες 4

B.2. α. Να δώσετε στο κείμενο **δύο** τίτλους. Ο ένας να είναι με σχόλιο και ο δεύτερος χωρίς σχόλιο.

Μονάδες 3

β. Στην τέταρτη παράγραφο του κειμένου («**Παρόλα αυτά ... το ζώο ηρεμεί**») να προσδιορίσετε τη σημασία των παρακάτω διαρθρωτικών λέξεων: **αν, ή, όμως, αφού.**

Μονάδες 4

B.3. Να γράψετε ένα **συνώνυμο** και ένα **αντώνυμο** για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

λύπη, εξαφανίζονται, επιθετικά, δυστυχημένων, πολιτισμένα.

Μονάδες 5

- B.4.** Να προσδιορίσετε το είδος του σχολίου που εκφράζουν τα σημεία στίξης στις παρακάτω φράσεις:
- α.** «ευρωπαϊκή μας χώρα»
 - β.** τέτοιου είδους ... κατορθώματα
 - γ.** να και μια καλή είδηση!

Μονάδες 9

- Γ.** Ως μέλος του δημοτικού συμβουλίου να δημοσιεύσεις στον τοπικό τύπο ένα κείμενο με σκοπό την ενημέρωση, την ευαισθητοποίηση και τη δραστηριοποίηση των συμπολιτών σου για την προστασία των αδέσποτων ζώων (400-500 λέξεις).

Μονάδες 50

ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟΥΣ

1. Στο τετράδιο να γράψετε μόνο τα προκαταρκτικά (ημερομηνία, εξεταζόμενο μάθημα). Να μην αντιγράψετε τα θέματα στο τετράδιο.
2. Να γράψετε το ονοματεπώνυμό σας στο πάνω μέρος των φωτοαντιγράφων, αμέσως μόλις σας παραδοθούν. Καμιά άλλη σημείωση δεν επιτρέπεται να γράψετε.
Κατά την αποχώρησή σας να παραδώσετε μαζί με το τετράδιο και τα φωτοαντίγραφα, τα οποία και θα καταστραφούν μετά το πέρας της εξέτασης.
3. Να απαντήσετε **στο τετράδιό σας** σε όλα τα θέματα.
4. Κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.
5. Διάρκεια εξέτασης: τρεις (3) ώρες μετά τη διανομή των φωτοαντιγράφων.
6. Χρόνος δυνατής αποχώρησης: μετά τη 10.30 πρωινή.

ΚΑΛΗ ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΤΕΛΟΣ ΜΗΝΥΜΑΤΟΣ

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΘΕΜΑΤΩΝ:

A.

Κοινή διαπίστωση των τελευταίων χρόνων αποτελεί η εξολόθρευση αδέσποτων ζώων στις πόλεις. Η εγκατάλειψή τους οφείλεται τόσο στην έλλειψη ευαισθησίας και στη λανθασμένη νοοτροπία των πολιτών όσο και στην ανεπάρκεια των νόμων από πλευράς πολιτείας. Όμως, τα ζώα δεν είναι εξαγριωμένα εκ φύσεως, ώστε να θεωρούνται επικίνδυνα, αφού με επιστημονικά μέσα μπορεί να περιοριστεί η επιθετικότητά τους. Απαιτείται λοιπόν ευαισθητοποίηση και συνεργασία πολίτη – πολιτείας ώστε να εκλείψουν τέτοια δυσάρεστα φαινόμενα που δεν ταιριάζουν σε μια πολιτισμένη κοινωνία.

B.1.

- α. 3
- β. 4
- γ. 6
- δ. 2

B.2.α

- Το πρόβλημα των αδέσποτων ζώων στη χώρα μας → χωρίς σχόλιο
- "Αδέσποτα και κοινωνική αναληγσία" → Με σχόλιο

B.2.β

αν → υπόθεση - προϋπόθεση

ή → διάζευξη

όμως → αντίθεση – εναντίωση

αφού → αιτιολόγηση

Με κάθε μία από τις διαρθρωτικές λέξεις επιτυγχάνεται η ομαλή ροή και η συνοχή του λόγου.

B.3

Λύπη:

εξαφανίζονται:

επιθετικά:

δυστυχισμένων:

πολιτισμένη:

Αντώνυμα

ευχαρίστηση

εντοπίζονται

ήρεμα

χαρούμενων

πρωτόγονη

Συνώνυμα

δυσαρέσκεια

χάνονται

βίαια

ταλαιπωρημένων

ευαισθητοποιημένη

B.4

α. τα εισαγωγικά δηλώνουν έμμεση ειρωνεία και αμφισβήτηση

β. τα αποσιωπητικά δηλώνουν αποστροφή και αγανάκτηση

γ. το θαυμαστικό εκφράζει ενθάρρυνση και συμφωνία

Γ. Οι πολιτισμένες κοινωνίες χαρακτηρίζονται από την ανθρωπιστική τους νοοτροπία, την αναγνώριση και το σεβασμό των δικαιωμάτων ατόμων αλλά και ζώων. Φαινομενικά λοιπόν υπάρχει ενδιαφέρον και μέριμνα, η πραγματικότητα όμως αναδεικνύει σε πρόβλημα τη συμπεριφορά μας στα αδέσποτα.

- Εικόνα εγκατάλειψης αδέσποτων ζώων (άρρωστα, άσιτα, παραμελημένα) → εκδήλωση αποστροφής → βίαιη θανάτωση, βασανιστήρια

- η υιοθέτηση ζώων απ' τους "κατ' όνομα" φιλόζωους → άγνοια υποχρεώσεων και ευθυνών → αδυναμία συντήρησής τους → εγκατάλειψη
- κοινωνική αδιαφορία → επιθετικότητα, φόβος των ζώων (δημιουργία αγέλης) → αμυντικός μηχανισμός ζώων.
- Τα ζώα φορείς ασθενειών → κίνδυνος για τη δημόσια υγεία
- Αίσθημα ανασφάλειας → περιστατικά επίθεσης σε περαστικούς.

Αναγκαία η δραστηριοποίηση:

- Ανάπτυξη γνήσιων φιλοζωικών αισθημάτων → σεβασμός στα δικαιώματα των ζώων και υπευθυνότητα
- Ενεργοποίηση τοπικής αυτοδιοίκησης για τη δημιουργία ασύλων.
- Μεθοδευμένες ενέργειες εμβολιασμού και στείρωσης
- Ανάληψη εθελοντικής δράσης από την ιατρική κοινότητα
- Επιβολή κυρώσεων σε ανεύθυνους ιδιοκτήτες ζώων

Επιμέλεια απαντήσεων των θεμάτων:
Στέλλα Σισμανίδου, Μαρία Καββάλου